

D'Märchen vum Kukuks-Ê.

**Rappt é mir all d'Fiédren aus,
Des klèng Geschicht kömt dach
eraus.**

Eng Meis aus âlem Nascht.

D'Märche vum Kuckucks'É.

Et wor emol
 e sche'ne Bësch,
 So' frëndléch, doftéch, frësch a gréng!
 All Fillchen hät gedéckten Dësch:
 „Fir méch dé Würem, d'Méck as déng.“

Et wor an deser Fulle-Wëlt
 Di allerle'fsten Harmonie;
 Si brauchte jo kén Num, ké Geld!
 Si wören d'„léschtég Companie.“

E guden Däg hät dat en Ènn,
 Durch — denkt emol! — e Kukuks-Ê
 Dat he'ch am Nascht lug bei der Dënn.
 All Ro', all Gléck wor du entzwé.

Gleich sin all d' Fullen higeflun
 Ze kuken ob et wirkléch wo'er;
 De ganze Bësch as duorgezun!
 Wät e Gepips! wät eng Opro'er!

Wel ké fun hinnen d' È geluocht,
 Do hu si séch mol lang berôden;
 An endléch hu si dû gedüocht:
 „Dat È . . . dat as fu Gottes Gnôden!“

„Am Èchen hei schleit onse Kinéck.
 „Onst Näschtchen dat get sei Palast.
 „Nu schmiért èr Patten an èr Fliléck,
 „A bréngt schnell Most hiér an och Bast.

„Et gëlt, eng Kre'nchen schnell ze wiéwen
 „Mat onsem flécke, klènge Schniéwel;
 „A bis de Prënz erwécht zum Liéwen,
 „Do hänke mir si u sei Giéwel.“

— — — — —

Hei as den Dag, wo' aus der Schuol,
De Fillchen stolz eraus muss gön.
Dén hirem Follék sei ganzt Wuol
Op sengem schwache Réck soll drön.

„Et líef de Prënz!“ gët scho geruff ;
De Po'fank peift an d'Loft et hin.
Du trët e Full aus Kinéks Stuff,
A sét: „Et as eng Pëllchen gin!“

E bësjen woren s' all geduscht.
— Dát as jo wirkléch net ze légnen.
De Kukuk hát hir Säch verfuscht!
Si können d'Klengt lo net entégnen.

Nun as dach schon gemacht seng Kro'n ;
De Palais as nei ausstaffe'ert.
Si ännre blo's d'Konstitutio'n ;
Eng Klëngéchkét! . . di ké gene'ert!

De Státsminister, — e ganz álen, —
Zum Follék sét, mat wicht'ger Minn :
„Dir Fullen, mir kann d'Klengt gefálen.
„Wie wés, we' mir zefridde gin,

„Dát mir et haut, op sengem Kanddaf,
„Erhiéwen op den Herrschertró'n!
„Wát krite mir mat Prënz mat Landgraf?
„Tyranne fleicht?! — O di Spezio'n!

„So' bleiwe mir dach Mëschter hei.
„An o n s gehe'ert dëse Bësch!
„Vive ons Prinzess! Mir schwiéren Trei!
„Mácht d'Fáklen un fum Ginsterwësch.“

(18 Jór spe'der.)

D'Fle'léken sen him lo gesto's,
Dem Kukuks-r, dem Prënzekand . . .
Et as eng Joffer, sche'n a gro's,
Et mécht d'Gesétz am ganze Land.

Aus as et mat der Ro' am Bösch,
D'Zefridenhét an d'Gléck si fort,
D'Háptwürt huot eng frech Zort fu Mësch :
Fun dréck'ger Ströss, — friémen Import !

Schnell wär jo all dem opgeholf,
Wär Enégkét wi fre'er Mo'd,
Wann d'Schöf zum Sche'fer mécht de Wollef,
Da kömt et net me' aus der No't.

So' och am Bösch : et ko'm als Feind
Fun onser "lëscht'ger Kompanie"
En Dreibond, den — „fidél vereint,“ —
Sollt sprengen d'Fullekolonie

Den e'schten, wi gesot, sin d'Mëschen ;
Si fle'e frech em d'Prënzennascht
As mol e Maufel do z' erwëschen,
Wupp, hu si gleich hién schons erhascht.

D'einheimisch Fullen hun . . . d'Nokuken ;
Si sëtzen do gelähmt wi friém ; —
De Kap si enert d'Flichten duken,
An denken un hirt „ält dohém.“

— — — — —

Dát zwét Ongléck dát de Regim
Fum Kukuks-È dem Bösch huot broüocht,
Dát as, dass d'Fullen gin d'Victim
Fun décke Kuoben, Dág an Nüocht.

Wuol hát de Bösch och Kuoben fre'er ;
Mä taktvoll woren dach di mëscht.
An lo ! Wát e Gekoaks all Ke'er,
Wann én dem Kuob sei Rot net hëscht.

De Fillchen, kaum der Schüol entsprongen,
Muss bei de Kuob gleich op Besuch.
Do gët hién an eng Kast gezwongen,
Gët agedrón an d'Kuobebuch.

A le'ert hién mol liésen, schreiwen,
Dann as de Kuob rem gleich zur Hand

Legenden a sei Kap ze dreiuwen.
Du äremt, äremt Fullekand!

A wölt de Fillchen séch bestuoden.
Dann trët hién frun de Kuob rem duor :
„D Här! Ech si fu Schold beluoden;
„Verzeit mer d'Sën. Bestuod méch muor.“

Andann re'scht dërf hié mat der Frëchen
Seng Pättchen strëcken fir de Rénk ;
En dërf och nach der Kuobekëchen
(Dem Koschter) hémléch gin a flénk!

A gët de Full en Däg begruowen
Dann dërf et o'ns de Kuob net gön.
Soll gléckléch ukommen hién uowen
Muss Kuobgesank an d'Gráv hién, drön.

So' go'f de Kuob ganz no an no
E wichdëcht, onentbiérlécht De'er.
Am Bësch as hién eng richtéch Plo.
Et mécht de Fullen keng Plese'er.

Mä d'Kukuks-Ë. d'jong Herrscherin.
Di kënt dersonner guor net liéwen ;
De Kuoben d'Macht am Land ze gin,
Dät as hirt Truochten an hirt Striéwen.

Blo's de séng Stëm ofgët fir d'Kuoben,
Dé fënt sei Gléck, dé mécht sei Wé ;
De Aner all sin éfléch Schwuoben !
Si hu keng Gnod beim Kukuks-Ë . . .

Doduréch go'f am Bësch fil Streid ;
Muonch Frëndschaft di go'f opgele'st.
Favoritissém dé stëft Neid ;
Wät ongerecht as, dät verdre'st.

Dobei de Kuoben hirt Gestöppels,
Hirt greisslécht Jeitzen, hirt Gehët !
Dät wor en Hin- an Hiergetöppels
Am Parlament, bei all Gesët.

Et wor am Bësch bäl keng Familjen,
Di net durch d'Hëtz Krége'l hätt krit:
Hei wolt eng Fra de Man verdiljen,
Do wor e Pap der Kanner mid;

Am Wirtshaus go'f séch ál zerschlön,
Et go'f mam bëschte Frënd eng Brett;
Geschwëster, de' séch lang verdrön,
Di sôten séch mol hire „fait.“

Jé, nirgens wor et auszehälen!
De Bësch, de fréer le'f a wärem,
De wor net me' . . . de guden, älen!
Dät Kukus-É, dé Küobeschwärem.

— — — — —
— — — — —

(1914.)

Nu ko'm fir d'Ongléck voll ze män,
(Wi wann et net genug scho wär!)
En anre friëme Full erän,
Dé wor nun iveral den Här.

So' go'ng di Säch: et wor grô's Juogd,
Rondem de Bësch; hart Flënteschëtzt
Si lasgeknallt, bäl Däg an Nuocht;
Et wor wi Donner a wi Bletz.

Du ko'm dër zarter Prënzejoffer
Eng ellen Angscht. Puor hirer Mëschen
Firt d'Feld hu scho gepäkt de Kolfer.
Fill Tre'nen huot Si misse wëschen!

Ni hät hirt Hiërz so' recht geschlön
Mat dém fum äle Fullefolléck.
Den Zo'lät hät si hiër verschlön.
Dät wosst si. — Dät wor d'schwe'er Wolléck.

Di ál a le'fléck Spröch fum Bësch
Di wor hir friëm. Dät go'f en Ziddren
Am Prënzennascht; . . . e wärt Gekrësch! . . .
„Ze spe't, séch d'Folléck ze verbriddren.“

Du fle't jo plätziéch durch all Bém
E gró'sse Full mat mächt'ge Flichtén.
An d'Prünzekand, dat falt frun Dém
Op d'Kne', eng Bitt un Hién ze richten :

„O starken Adler, Majeste't,
„Kukt, wát en Onglék mir passe'ert!
„Bleift Dir bei ons! Wann Dir hei fle't,
„As kén so' kéng, dén ons ure'ert.“

Ganz deischer, mat fonkelnden An,
Kukt durch de ganze Bësch Hién hin.
Hié sëtzt séng Krallen de'ver an,
A sét: „Du hiérzég Kinégin!

„Wát häts du Recht, verlössent Kand,
„Dass Hélléf sdu bei Mir gefrot.
„Trei Wiéchter gin Ech an dei Land,
„A kämt Gefor, huol hire Rot.

„Mir leit net fill un denge Fullen;
„E klänge Bëssen me'ch et Mir.
(Dobei dét schréckléch d'An Hié rullen!)
„Meng Sympathie di gélt blo's dir.

„A wát Ech me' hei bei dir stin,
„A kuken an déng stöbblo An,
„Wát me' an dir Ech d'Rass gesin,
„An dèr séch d'Adlerskanner mán.

„Klék Mir an d'Patt! Frën se Mir zwé!
„A kémols wärs du kre'e Rauén,
„Dass du, le'ft Kand „fum Kukuks-Ê,“
„Dem „gro'ssen Adler“ go'fs d'Veutrauen.“

Duorop mat brédem Flichteschlag,
Mat Krëscher, di dem Raubfull égen,
Huot Hién Séch aus dem Bësch gemäch,
Mat Rasslen wi fun dausend Dégen.

All d'Fullen woren wi fu Stén;
Si hâten séch verkroch an d' Nascht;

Geziddert hun s'op Flicht a Bèn ;
Fun Iérger si se bál gebascht.

„Wät gong dat tópecht Kukuksdèpen,“
So' sòten si mat vollem Rècht,
„Mat onsem Feind eng Frèndschaft knèpen ?
„Mam Adler stin mir Fulle schlècht!“

Ir si fun Angscht erkrit séch hâten,
(Sugoor d' gro's Kuoben hâten Schrèck)
Du fle't fu frième Bëscher-Stâten
Eng Fullemass 'ran, an ell Èck.

D'si Seng Zaldôten. Fu Spuorfullsrass,
Sen'ali hir Klôen scharf a spètz !
De kromme Schniéwel huot zerass
No Geiersart. — Fort ass all Wètz :

Den arme Figelcher hirt Léd
As wirklich net iéch zu beschreiwen.
D'huot ké me' fro' am Bësch geflèt.
D' wor fir se all an d' Gräv ze dreiwen.

Du hu si dann a lèschter No't
E sche'nt Gebiét beinèn verfasst ;
An d' Figelcher, di blo, di ro't.
Hun émol lèschtéch rem gespásst.

Si hu fun âlen Dëg geschwât.
Voll Fréd a Fridden an dem Bësch,
Wo' d'Fullen net aus friémer Stâdt
Séch ugesât un hiren Dësch.

Si hu séch hiérzléich all emârent,
Si hu séch Léft an Trei geschwuor.
Den Himmel huot séch dû erbârent ;
Eng Aennrong huot hir Sich erfuor :

Et wor an hirer Noperschâft
Op engem Haff e stolzen Hun !
Dat wor e prachtvoll Bild fu Krâft.
All Mëschen sen frun him entflun !

Fu jéhèr wor den Hun e Frënd
Fun all de Fullen aus dem Bësch ;
A ko'm e Jär mat senger Flënt,
Da go'f seng Stëm so' klór, so' frësch :

„Kikeriki ! et as Gefor !
„Meng le'f gud Frën, huolt iéch an Uocht !“
So wor dät zenter lánge Jor.
Den Hun wor emer op der Wuocht.

Fum Bësch as eng Deputatio'n
Eriver op den Hall gelun.
Erécht hu si fir hire Lo'n,
Dass d' Spuorfullen si fortgezun ! . . .

D' Erfahrung huot am Bësch genotzt ;
(Mä d'wor och Le'ergèld ze zuolen !)
Op alle Bém go'f glät gebotzt :
All Spuorfull an all Spatz krüt Suolen !

— — — — —
A fir dass d' Kukuhs-Ê och këntééh

Net me' en domme Strééh kënt spillen,
Do hu se festgelúocht, vernëntééh,
An engem Lid, dät wät s' all fillen :

(Op d'Weis fun der „Letzeburger Hëmecht,“
oder eng mo' lëschtééh, — no Belieben. —)

„O Du do úowen, dem séng Hand
„Durch d'Bëscher d' Fulle lét,
„Behit Du onst sche'nt Bliéederland
„Fu friéme Joch a Léd.

„Du huos an enger donkler Stonn,
„— Et wor wuol aus Versin, — ? —
(Mä d' hát ons bäl kascht d' Freihëtssonn.)
„E Kukuks-Ê ons gin !“

„Kén Dank : Gestank ! dem Nascht um Bám,
„Dät de' Prenzess gedron.
„Dät Ganzt as wi e be'sen Drám
„Ons op de Mo geschlön.

„Wi wor dach soss de Bësch so sche'n!

„Fro' huot all Lid geklénkt!

— — — — — — — — — —
„Der Gukuk huol all di friém Te'n!

— — — — — — — — — —
„— — an och sein E — — et sténkt — —!!“

— — — — — — — — — —
Dát hei as d'Märchen ganz gené
(Op Pläzen as et wuol net chic!)
Fum Letzeburger Kukuks-Ê,
Fir d' spe'der Fulle-Republik.